

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Christiana Institvtio Virtutum & vitiorum sacri uerbi Dei
declamatoribus admodum vtilis et necessaria**

Ammiani, Sebastiano

Venetiis, 1562

Correctio debet fieri quinq[ue] modis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30415

quatur, sicut, uitæ, doctrinæ, & iudicii. Tertium est, timor mundanus, uel humanus. Vnde Gregorius dicit. Sæpe nanque rectores improvidi humanam amittere gratiam formidantes, loqui liberè & rectè pertimescunt. Quartum est, indiscreta remissio, de qua exemplum habetur in primo Regum cap. tertio de Hely, qui remissè arguebat filios suos dicens. Quare facitis res huiuscemodi, quas ego audio? &c. Vnde Hieronymus Hely, qui filios delinquentes terrire noluit, apud districtum iudicem semetipsum cum filiis crudeli damnatione percussit. Et Isidorus. Nimiti pietas dissolutionem discipline parturit. Quintum est, defectus bonæ uitæ. Vnde Gregorius ait. Nam sermo dulcedinem non habet, quem uita reproba intra conscientiam remordet.

Correctio debet fieri quinque modis.

Primo, procedere debet ex amore. Apoc. quarto. Quos amo arguo, & castigo. Et apud Isaiam legimus. Egredietur uirga de radice Iesse, &c. Iesse interpretatur incendium, de incendio ergo amoris de

bet egredi uirga correctionis. Sed sunt quidam qui illos maxime uolunt corrigere, quos uidentur non amare; quorum correctio ab his, quibus adhibetur, non reputatur correctio, sed hostilis persecutio. Vnde Isidorus ait. Qui delinquentem superbo, uel odioso animo corripit, non emendat, sed percutit. Secundo debet fieri cum compassione. Vnde Gregorius. Nequaquam iacentem erigit se, nisi qui à status sui rectitudine per compassionem flectit. Et pater Augustinus. Duo sunt nomina, homo, & peccator, quia peccator est, corripe, quia homo est, miserere. Vnde Psaltes. Corripiet me iustus in misericordia. Necessè est ergo illos qui uolunt alios corrigere, iugiter meditari proximi infirmitatem, ut in se ipsis discant, quid alij portare possint. Considerans te ipsum (inquit Paulus) ne & tu tempteris. Et Ecclesiasticus. Intellige quæ sunt proximi ex te ipso. Et Hieronymus. Boni enim rectores ex sua infirmitate aliorum infirmitates pensant. Et Gregorius. Si quem uis reprehendere, primum uide ne similis ei sis: quod si es, patienter ingemisce, si non es ei similis, tamen fuisti, uel esse potuisti, cōdescende, & non odio, sed miseri-

Isyd.

Greg.

Auguf.

Psa. 140

Gall. 6.
Ecc. 31

Hieron.

Greg.

CHRISTIANA

cordia argue. Idcirco omnipotens deus principem apostolorum permisit cadere, ut in culpa sua disceret, qualiter alijs misereri deberet. Sunt multi qui alios dure uolunt arguere, se tamen nolunt corrigi, quorum moribus est, noli me tangere, a solo deo curabiles, cum tactum eius manuum fugiant. Tertio, debet fieri cum mansuetudine. Vnde Psalter. Quoniam superuenit mansuetudo, & corripuit &c. Vitia animi sic uitia corporis leuiter tractanda sunt. Propterea dicebat Paulus ad Gallatas. Vos qui spirituales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis. Quia sicut dicit Ambrosius. Plus proficit animi correctio, quam accusatio turbulenta, illa pudorem inculcit, & hec indignationem mouet. Quarto, secreto facienda est, si culpa est secreta. Sic docet nos Saluator noster in Mattheo dicens. Si peccauerit in te frater tuus, corripe eum inter te & ipsum solum, &c. Alioquin non est correctio, sed conuiciatio. Ecclesiasticus est correctio mendax in ore contumeliosus. Verè mendax est talis correctio, sicut dicit Pater Augustinus. Si solus nosti peccatum fratris, & eum uis coram omnibus arguere, non es corrector, sed proditor. Si enim non

Psal. 66

Gal. 6.

Ambr.

Mat. 18

Ecc. 19

corrigitur secreta admonitione, tunc publicè arguendus est, sicut dicit Isydorus. *I syd.* Qui admonitus secretò corrigi de peccato negligit, publicè arguendus est; ut uulnus, quod occultè sanari nescit, manifestè debet emendari. Quinto si fuerit manifesta, manifestè facienda est. Vnde Paulus ad Thymoteum dicebat illum instruens. *I. Ti. 5.* Peccantes coram omnibus argue, ut ceteri timorem habeant. & Isydorus. *I syd.* Manifesta peccata non sunt occulta correctione purganda. palàm enim arguendi sunt, qui palàm nocent; ut dum aperta obiurgatione sanantur hi, qui eos imitando deliquerunt, corrigantur. Dum unus corripitur, emendantur plurimi.

Correctio siue disciplina accipienda est propter tria.

Primo, quia scriptura docet. *Psal. 2.* Dauid dicit Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur dominus &c. Secundo, quia homini multum prodest. duo nanque bona facit. Primum est, quia est uia ingrediendi ad uitam. Vnde in Prouerbis dicitur. *Pro. 6.* Via uitæ custodienti di-